

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000705

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-01-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павліченко Євгеній Олександрович

2. Yevhenii Pavlichenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Культурологія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: кіно-, телемистецтво

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 4884

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.44

Тема дисертації:

1. Репрезентація національної ідентичності в сучасній візуальній культурі
2. National identity representation in modern visual culture

Реферат:

1. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 034 «Культурологія» (галузь знань 03 «Гуманітарні науки»). – Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, 2024. Дисертація присвячена розкриттю специфіки репрезентації національної ідентичності в сучасній візуальній культурі. Досліджено проблематику конструювання національної ідентичності засобами візуальних образів, проаналізовано основні маркери національної приналежності та виявлено специфіку вираження національно-культурного змісту в об'єктах візуальної культури України. Наведено огляд публікацій, у яких простежено питання впливу візуальних чинників на формування національної ідентичності. У дисертації національна ідентичність осмислюється крізь призму практик візуальної культури. Наголошено, що візуальні образи сучасного урбаністичного простору є ключем до розуміння національної ідентичності. Проаналізовано різноманітні варіанти конструювання та мобілізації національної ідентичності на основі варіативності форм та форматів візуальних практик. З'ясовано, що значення візуальних образів у конструюванні національної ідентичності полягає в тому, що вони відображають соціокультурні та політичні

зміни. Констатовано, що маркерами національної приналежності у вимірі візуальної культури є: національно-державні атрибути та ідентифікаційні національні символи, безпосередньо пов'язані зі становленням державності України: державні символи (герб, прапор, гімн), зображення території країни (карта, ландшафти, локації), назви, україномовний текст, національне вбрання, національні музичні інструменти, національні страви, видатні історичні постаті, національні гасла та ін.; культурні атрибути (зображення відомих культурних пам'яток, архітектурних споруд, історичних постатей); об'єктивна символіка, що означає певну цілісність (культурну, територіальну, господарчу): національна колористика; різноманітні зображення флори та фауни, в тому числі флоральні і зооморфні орнаментальні мотиви; образи міфів, фольклористики, літературних творів та ін. Структуроутворюючими елементами української національної ідентичності (комплекс елементів національної культури, національного характеру та національних соціокультурних цінностей) визначено: українську мову, що використовується для написання текстів, кіно- і телесценаріїв, проведення відеозйомок та озвучення (фільмів, відеороликів, реклами та ін.); історію України як джерело сюжетів для практик візуальної культури (сценаріїв відеопродукції, графічних та живописних зображень стріт- і паблік-арту); українські літературні (прозові, поетичні та драматичні) твори як першоджерело візуальних культурних практик; фольклорні сюжети, персонажі, автентичну танцювальну культуру, народні традиції та обрядовість; природу України (як тло рекламних зображень, проведення натурних зйомок та ін.); типові риси національного характеру; цінності, визнані в українському суспільстві, та ін. Констатовано, що, відповідно до тенденцій інформаційного суспільства, основними є такі візуальні технології формування ідентичності, як реклама, кінофільми, телевізійні відеопроєкти, публічне, вуличне мистецтво (меншою мірою образотворче мистецтво і архітектура). У процесі репрезентації національної ідентичності засобами в візуальних образах сучасної культури відбувається відбір, перероблення, осмислення та сприйняття ідеї, поглядів, звичаїв та традицій, що стимулюють активну діяльність великих соціальних груп або всього українського суспільства в цілому на основі спадковості поколінь. У зв'язку з основними політичними подіями, що вплинули на формування національної ідентичності в Україні з моменту проголошення незалежності 24 серпня 1999 р., запропоновано періодизацію процесу її репрезентації у візуальній культурі: 1991–2004 рр., 2005–2014 рр., 2015–2021 рр. та 2022 – і донині. Виявлено, що основними чинниками вираження національної ідентичності у візуальній культурі України періодів 1991–2004 рр. є такі значущі маркери, як: національно-державні атрибути (ідентифікаційні національні символи, безпосередньо пов'язані зі становленням незалежності України), культурні атрибути

2. The PhD thesis in a specialty 034 – Culturology. – Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, 2023. The dissertation is devoted to revealing the specifics of national identity representation in modern visual culture. The paper investigates the problems of constructing national identity through visual images, analyses the main markers of nationality and reveals the specifics of expressing national and cultural content in the objects of the visual culture of Ukraine. The study provides an overview of publications that trace the influence of visual factors on national identity formation. It is stated that, following the trends of the information society, the main visual technologies of identity formation are advertising, films, television video projects, public and street art (to a lesser extent, fine arts and architecture). In the process of representing national identity through the visual images of contemporary culture, ideas, views, customs and traditions are selected, processed, comprehended and perceived, stimulating the active work of large social groups or the entire Ukrainian society based on generational heritage. In connection with the main political events that have influenced the formation of national identity in Ukraine since the declaration of independence on 24 August 1991, the periodisation of the process of its representation in visual culture is proposed: 1991–2004, 2005–2014, 2015–2021, and 2022 – to the present day. It is found that the main factors of national identity expression in the visual culture of Ukraine in the periods 1991–2004 are such significant markers as: national-state attributes (identifying national symbols directly related to the formation of Ukraine's independence), cultural attributes (for example, images of famous cultural monuments, architectural structures)

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Павліченко Є. О. Сучасна візуальна культура як засіб репрезентації національної ідентичності. Питання культурології. 2023. Вип. 42. С. 57–65.
- Павліченко Є. О. Особливості конструювання національної ідентичності в сучасній візуальній культурі України. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку (напрямок: культурологія). 2023. Вип. 47. С. 80–84.
- Павліченко Є. О. Національно-культурний зміст в об'єктах візуальної культури: символіка кольору сучасних патріотичних муралів. Культура і сучасність. 2023. № 2. С. 33–38.
- Павліченко Є. О. Компоненти формування національної ідентичності: візуальний аспект. Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 23–24 берез. 2023 р. Київ, 2023. С. 296–300.
- Павліченко Є. О. Особливості візуальних репрезентацій національної ідентичності (на прикладі національної валюти). Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. аспірантів, здобувачів, магістрів, м. Київ, 7–8 квіт. 2023 р. Київ, 2023. С. 335–338.
- Павліченко Є. О. Візуальна картина світу як складова національної ідентичності. Current challenges of science and education : Proceedings of the 1st International scientific and practical conference, Berlin, Germany, 2023, Sept.18–20. Berlin : MDPC Publishing, 2023. P. 206–210.
- Павліченко Є. О. Інструменти формування національної ідентичності у візуальній культурі України після повномасштабного російського вторгнення. Мистецтвознавство. Культурологія. Медіапедагогіка : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 18 жовт. 2023 р. Ч. IV. Київ, 2023. С. 106–110.
- Павліченко Є. О. Візуальний зміст сучасного урбаністичного простору як фактор посилення національної ідентичності. Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука 2023 : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених, м. Київ, 24 листоп. 2023. Київ, 2023. С. 17–19.
- Павліченко Є. О. Конструювання національної ідентичності у візуальній культурі України: ретроспективний аналіз. Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: досвід, проблеми та перспективи : кол. моногр. Київ, 2023. С. 111–130.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Оксана Миколаївна

2. Oksana Oliinyk

Кваліфікація: к. культ., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денисюк Жанна Захарівна

2. ZHANNA Denysiuk

Кваліфікація: д. культ., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герчанівська Поліна Евальдівна

2. Polina Gerchanivska

Кваліфікація: д. культ., професор, 26.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оборська Світлана Валентинівна

2. Svitlana Oborska

Кваліфікація: к. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соломатова Вікторія Василівна

2. Viktoria Solomatova

Кваліфікація: к.і.н., доц., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Совгира Тетяна Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Совгира Тетяна Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Тимофеева К.О.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна